

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
تعداد صفحات: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

(بخش الزامی)

دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۳ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید)

الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث

- ۱ آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» را ترجمه کنید. ۱
- ۲ با توجه به آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟ ۰/۵
- ۳ با توجه به عبارت قرآنی: «...مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا...» دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند کدام اند؟ ۰/۵
- ۴ آیه شریفه: «وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ...» به کدام معیار تمدن اسلامی پیامبر صلی الله علیه وآله اشاره دارد؟ ۰/۵
- ۵ حدیث امام صادق علیه السلام که می فرماید: «کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند.» طبق کدام سنت الهی است؟ ۰/۵

الف) سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او

ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

- ۶ احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند. ۰/۵
- ۷ اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بد بینی دیگران به دین شده، در واقع حقوق مادی افراد ضایع شده است. ۰/۵
- ۸ دوره جوانی دوره انعطاف پذیری و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. ۰/۵
- ۹ گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. ۰/۵

ج) عبارات های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

- ۱۰ یکی از مهم ترین مصادیق قاعده این است که مانع سلطه رسانه ای بیگانگان بر کشور شویم. ۰/۵
- ۱۱ مخلوقات جهان، از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند، به وابسته اند. ۰/۵
- ۱۲ انسان موحد، چون زندگی خود را بر اساس رضایت خدا تنظیم کرده است شخصیتی دارد. ۰/۵
- ۱۳ در تمدن اسلامی دو جبهه ای که واقعا در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه و جبهه است. ۰/۵

د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۱۴ توبه چگونه گناهان را به حسنات تبدیل می کند؟ ۰/۵
- ۱۵ چرا، اگر کسی به هرعلتی گناهی انجام داد، نباید گناهِش را برای دیگران بیان کند؟ ۰/۵
- ۱۶ عام ترین و فراگیرترین قانون (سنت) خداوند که شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود کدام است؟ ۰/۵
- ۱۷ عقیده به توانایی پیامبر اکرم و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان، چه موقع عین توحید است؟ ۰/۵
- ۱۸ طبق فرموده پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است، دو مورد آن را بنویسید. ۰/۵
- ۱۹ اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت بیرون) برآید، گرفتار چه نوع شرکی شده است؟ ۰/۵

«ادامه سؤالات در صفحه دوم»

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
تعداد صفحات: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۰	<p>ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید.</p> <p>الف) از حيله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه ... (۱) تسویف (۲) پیرایش یا تخلیه</p> <p>ب) تاثیرگناه بر وجدان انسان و ایجاد ناراحتی درونی ... (۱) قساوت قلب (۲) از بین بردن آرامش خاطر</p>	۱
۲۱	<p>و) کشف ارتباط</p> <p>کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است).</p> <p>الف) یاری جستن از خداوند برای رسیدن به اخلاص ب) تفکر در آیات و نشانه های الهی ج) دیدار محبوب حقیقی</p> <p>۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او ۳- دست یابی به درجاتی از حکمت ۴- دریافت پاداش وصف ناشدنی</p>	۱/۵
۲۲	<p>ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</p> <p>الف) " توحید در خالقیت " ب) " توبه اجتماعی "</p> <p>ج) احکام</p>	۰/۵ ۱
۲۳	<p>حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید. (واجب - جایز - واجب کفایی - حرام)</p> <p>الف) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی ب) اجتناب مسئولین و مدیران کشور از اشرافی گری ج) فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن مردم از فساد د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن عروسی و جشن های مذهبی و ملی</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸
تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۹	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	بخش انتخابی	
	دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۲۴ تا ۳۱ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.	
۲۴	از شواهد وجود اختیار " تفکر و تصمیم " را شرح دهید.	۱
۲۵	از مراحل تکمیلی توبه " جبران حقوق الهی " را شرح دهید.	۱
۲۶	" سلب توفیق " را به عنوان یکی از آثار نامطلوب گناهان بر زندگی دنیوی و اخروی انسان، توضیح دهید.	۱
۲۷	در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله چه عواملی سد جاهلیت را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت؟	۱
۲۸	از آثار مثبت حوزه علم، " توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت " را توضیح دهید.	۱
۲۹	در حوزه تحکیم پایه های جامعه خود، " تقویت عزت نفس عمومی " را شرح دهید.	۱
۳۰	جهت حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی، " ترسیم چهره منطقی و عقلایی دین اسلام " را شرح دهید.	۱
۳۱	بعد از پیامبر صلی الله علیه و آله چه عواملی موجب شد که بار دیگر برخی از رفتار های جاهلی نسبت به زن پدیدار شد؟	۱
۲۴	جمع نمره	«درپناه حق، موفق و پیروز باشید.»

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف) آیات قرآن و حدیث:		
۱	به درستی که خداوند پروردگار من و پروردگار شماست (۰/۵) پس او را پرستش کنید (عبادت کنید) (۰/۲۵) این است راه راست (مستقیم). (۰/۲۵) درس ۳ ص ۳۲	۰/۵
۲	نیاز در وجود و پیدایش (۰/۲۵) نیاز در بقاء (۰/۲۵)	۰/۵
۳	توحید (۰/۲۵) و معاد (۰/۲۵)	۰/۵
۴	درعین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی، تلاش برای رشد و تعالی زندگی دنیوی (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۳۱	۰/۵
۵	الف (۰/۵) درس ۶ ص ۸۰	۰/۵
ب) درستی یا نادرستی گزاره ها: (صحیح / غلط)		
۶	غ (۰/۵) درس ۹ ص ۱۱۳	۰/۵
۷	غ (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۵	۰/۵
۸	ص (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۷	۰/۵
۹	ص (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۲۸	۰/۵
ج) جملات کامل کردنی:		
۱۰	نفی سبیل (۰/۵) درس ۹ ص ۱۱۹	۰/۵
۱۱	قضای الهی (۰/۵) درس ۵ ص ۵۹	۰/۵
۱۲	ثابت و پایدار (۰/۵) درس ۳ ص ۳۳	۰/۵
۱۳	جبهه حق (۰/۲۵) جبهه باطل (۰/۲۵) درس ۱۰ ص ۱۳۰	۰/۵
د) پاسخ کوتاه:		
۱۴	اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد. (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۱	۰/۵
۱۵	زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می رود (۰/۲۵) و انجام گناه امری عادی جلوه می کند. (۰/۲۵) درس ۷ ص ۹۳	۰/۵
۱۶	سنت ابتلا (۰/۵) درس ۶ ص ۷۴	۰/۵
۱۷	اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. (۰/۵) درس ۲ ص ۲۳	۰/۵
۱۸	۱- کوچک شمردن گناه ۲- افتخار کردن به گناه ۳- شادمانی کردن به گناه ۴- اصرار بر گناه (ذکر دو مورد کافی است هر مورد (۰/۲۵) درس ۷ ص ۹۲	۰/۵
۱۹	شرک عملی (۰/۵) درس ۳ ص ۳۳	۰/۵
هـ) تشخیص:		
۲۰	الف) ۱ (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۳ ب) ۲ (۰/۵) درس ۷ ص ۹۴	۰/۵
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد سال ۱۳۹۹	
ردیف	راهنمای تصحیح		نمره
۲۱	(و) کشف ارتباط: الف) ۲ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۷) ب) ۱ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۶) ج) ۴ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۹) د) ۵ (۰/۵) (درس ۴ ص ۴۹)		
۲۲	(ز) اصطلاحات: الف) توحید در خالقیت عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است، (موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد.) (۰/۵) ب) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند "توبه اجتماعی" است. (۱) درس ۲ ص ۱۹ درس ۸ ص ۱۰۵		
۲۳	(ح) احکام: الف) حرام (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۲) ب) واجب (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۲) ج) واجب کفایی (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰) د) جایز (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰)		
۲۴	بخش انتخابی هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای این تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم. (۰/۵) گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم. (۰/۵) (درس ۵ ص ۵۶)		
۲۵	توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. (۰/۵) مهم ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۵		
۲۶	وقتی انسان مرتکب گناه می شود، علاوه بر آثار مستقیم گناه توفیقی نیز از او سلب و دری از خیر به روی او بسته می شود. (۰/۵) همین محرومیت چه بسا سرچشمه محرومیت های بعدی می شود، مگر اینکه شخص پس از انجام گناه، قلبا پشیمان شود و با توجه به درگاه الهی باز گردد. (۰/۵) درس ۷ ص ۹۴		
۲۷	نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۰/۵) تشویق های دائمی رسول خدا به علم آموزی از طرف دیگر (۰/۵) سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. (درس ۱۰ ص ۱۳۲)		
«دامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»			

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی (۳) (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۲۸	علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق العاده کند و تغییراتی را در آن به وجود آورد. نفت را از اعماق زمین بیرون بکشد، معادن را استخراج کند، (۰/۵) کوه هارا برای ساختن تونل بشکافد، با سدهای بزرگ آب ها را مهار نماید و قدرت و توانایی خود را به رخ طبیعت بکشد. (۰/۵) درس ۱۲ ص ۱۵۳ و ۱۵۴
۲۹	ملتی که به توانایی خود ایمان و باور دارد و عبارت " ما می توانیم " را، نه صرفا در لفظ بلکه در " عمل " بیان می کند، قله های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد. (۰/۲۵) ایمان و باور به اینکه " ما می توانیم " ، زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه ای برای پیمودن راه و گذراز گردنه های سخت است. (۰/۲۵) آن خودباوری که پیامبرگرمی اسلام در یاران اندک خود به وجود آورد، سبب شد در شهر کوچک مدینه امتی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند (۰/۲۵) و از همان ابتدا برای آزادی ستم دیدگان جهان و گسترش توحید در تمام دنیا برنامه ریزی نماید. (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۱۶۸
۳۰	میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند، (۰/۲۵) دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. (۰/۲۵) چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سمت آن جلب نمود. (۰/۲۵) ما باید از همان روش هایی که خداوند، در قرآن کریم به پیامبرگرمی اش آموزش داده ، استفاده کنیم و بهره ببریم (۰/۲۵) درس ۱۳ ص ۱۶۹
۳۱	با توسعه سرزمین های اسلامی (۰/۵) و شکل گیری حکومت هایی که دیگر پیامبر و یاران پیامبر را الگوی خود قرار نمی دادند (۰/۵) درس ۱۱ ص ۱۴۱
۲۴	جمع نمره

قابل توجه همکاران مصحح : چنانچه دانش آموزان در پاسخ سؤالات ، مفهوم مورد نظر را رسانده باشند نمره کامل منظور گردد. (خدا قوت)